
STRATEGIA ROZWOJU OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK DO ROKU 2025

SPRAWOZDANIE ZA 2018 R.

Urząd Miasta Elku
Biuro Związku ZIT MOF Elk

CZERWIEC 2019

Strategia Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025

Sprawozdanie za 2018 r.

Wstęp

Zgodnie z zapisami rozdziału 11. Monitoring i aktualizacja, monitoringiem objęte są postępy w realizacji *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025*. W dokumencie zostały określone wskaźniki dla celu głównego i celów strategicznych. Monitoring prowadzony jest przez Biuro Związku ZIT MOF Ełk przy współpracy z Urzędem Miasta Ełku i Urzędem Gminy Ełk. Biuro Związku ZIT raz do roku w terminie do 30 czerwca będzie przygotowywało sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiało do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie zostanie również podane do publicznej wiadomości.

Strategia została pierwotnie uchwalona w połowie 2015 r. Jednakże Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaproponował dokonanie w dokumencie kilku zmian, które zostały zaakceptowane i wprowadzone przez Związek ZIT MOF Ełk. Zaktualizowana Strategia została pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Województwa i przyjęta przez rady gmin MOF Ełk w styczniu 2016 r. We wrześniu 2016 r. dokonano niewielkich zmian związanych z uchwaleniem „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. Również w 2016 r. rozpoczęto wdrażanie instrumentu ZIT bis. W związku z tym należy uznać rok 2016 za pierwszy rok realizacji Strategii, a dane z monitoringu za 2015 r. traktować jako informacje wyjściowe/bazowe, do których porównywane będą wskaźniki w kolejnych latach.

W ubiegłym roku zakończyły się prace nad kolejną aktualizacją strategii, tym razem związaną z rozszerzeniem typów projektów możliwych do realizacji w ramach działań ZIT bis Ełk z zakresu włączenia społecznego. Zmiana strategii została przyjęta przez Komitet Sterujący Związku ZIT MOF, pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie przyjęta przez rady gmin.

Wskaźniki celu głównego

WZROST ZNACZENIA EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO JAKO OŚRODKA SUBREGIONALNEGO

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności (podmioty gospodarcze, BDL GUS)	84	84	83	87
Dochody gmin z podatku od działalności gospodarczej na 1 mieszkańca (zł, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	19,60	17,95	19,75	23,03
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (% , BDL GUS)	9,87	8,85	7,35	6,78
Saldo migracji na 1000 osób (osoby, BDL GUS)	3,42	5,39	5,78	4,12
Udział całorocznych miejsc noclegowych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych w województwie warmińsko-mazurskim (% , BDL GUS)	1,16	1,81	1,07	3,01
Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię (osoby, BDL GUS)	1 435	1 392	1 378	1 268
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców (mieszkania, BDL GUS)	5,10	6,80	6,34	4,09
Średnia liczba uczestników imprez organizowanych w instytucjach kultury (osoby, BDL GUS)	487	272	226	349
Udział dróg gminnych o twardej nawierzchni w łącznej długości dróg gminnych (% , samorządy MOF Elk)	23,94	24,04	24,43	34,92
Średnia zdawalność egzaminów maturalnych (szkoły ponadgimnazjalne zawodowe i licea ogólnokształcące) - %, BDL GUS.	„nowa formuła” – 87,1 „stara formuła” – 60,0	82,7	77,5	81,8

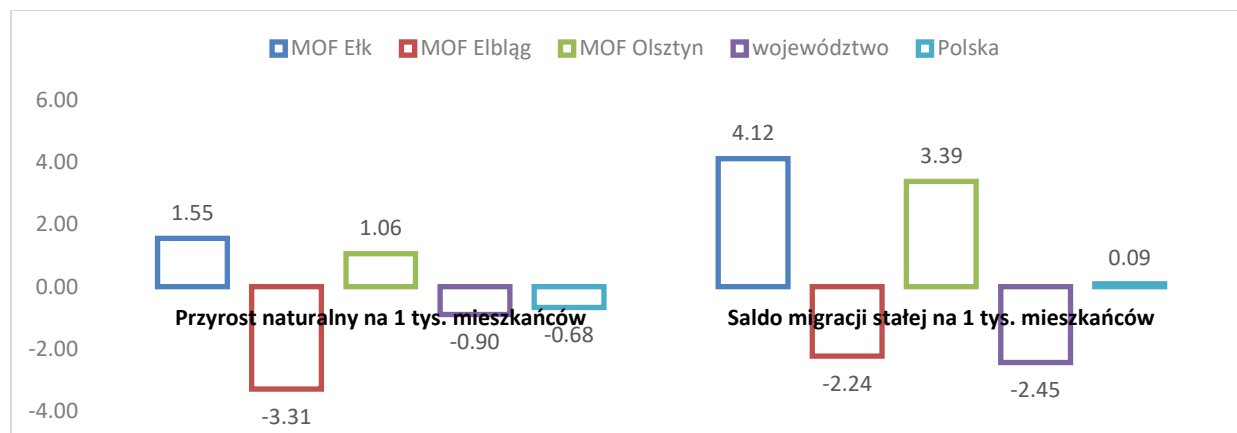
Liczba ludności MOF Elk na koniec 2018 r. wynosiła 73 527 osób i wzrosła przez rok o 509 osób (wzrost w obu gminach). Na wzrost liczby ludności wpływ miało przede wszystkim dodatnie saldo migracji (w obu gminach). Może to świadczyć o utrzymującej się atrakcyjności MOF Elk jako miejsca zamieszkania. W porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się liczba urodzeń, co miało przełożenie na mniejszy przyrost naturalny.

Tabela 1 Podstawowe dane demograficzne za 2018 r. (źródło: GUS).

	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
MOF Elk	73 527	721	607	114	303
Miasto Elk	61 928	628	503	125	162
Gmina Elk	11 599	93	104	-11	141

Pod względem danych demograficznych (przyrost naturalny, migracje), MOF Elk wypada bardzo korzystnie na tle średniej krajowej, województwa i pozostałych obszarów funkcjonalnych na Warmii i Mazurach. Obszar funkcjonalny Elku ma najlepsze wartości obu wskaźników.

Wykres 1 Wskaźniki demograficzne za 2018 r. w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców (źródło: GUS).

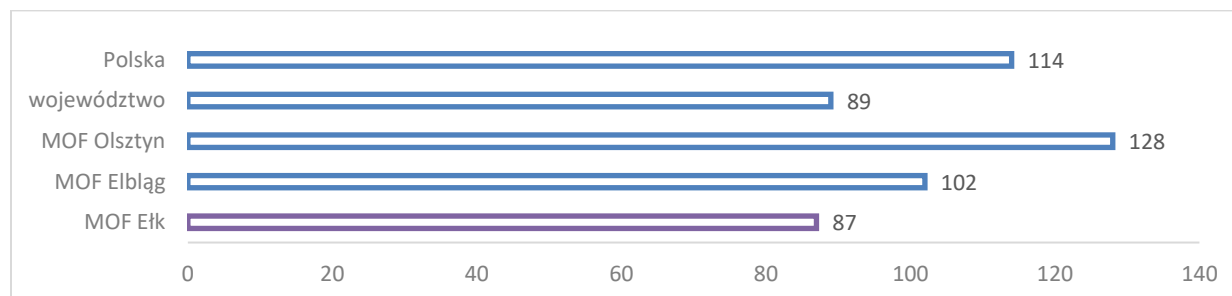
W 2018 r. w MOF Elk działało 6 361 **podmiotów gospodarczych** (5 402 w Mieście Elk i 959 w Gminie Elk), co stanowiło 146 podmiotów więcej niż w 2017 r. (wzrost w obu gminach). Najwięcej firm zajmuje się handlem (19,27%), budownictwem (14,98%, w szczególności robotami budowlanymi specjalistycznymi), działalnością naukową, profesjonalną i techniczną (8,13%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (7,88%), obsługą rynku nieruchomości (7,72%). Około 74% podmiotów gospodarczych to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W stosunku do 2017 r. nastąpił wzrost liczby takich podmiotów o 207.

Wykres 2 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w MOF Elk (źródło: GUS).

W przeliczeniu na 1 tys. ludności w MOF Ełk funkcjonuje 87 podmiotów gospodarczych. Jest to wartość w okolicach średniej wojewódzkiej, jednak pozostałe obszary funkcjonalne cechują się znacznie lepszym wynikiem w tym zakresie.

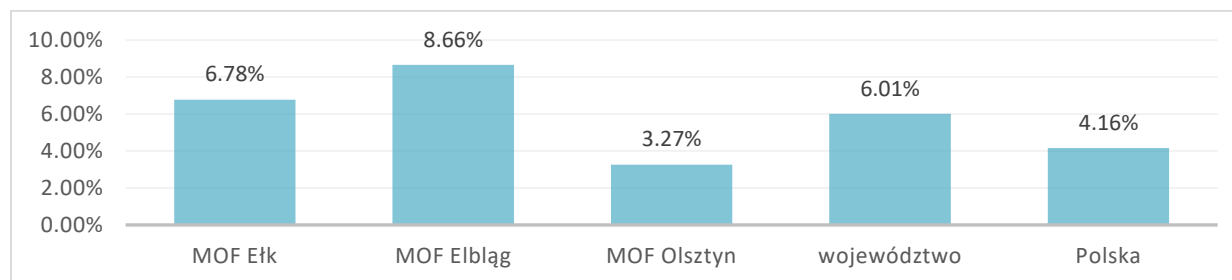
Wykres 3 Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w 2018 r. na 1 tys. ludności (źródło: GUS).

Na koniec 2018 r. w MOF Ełk było **3 104 bezrobotnych** – w Ełku 2 186 osób, w Gminie Ełk 918 osób. Liczba osób bez pracy zmalała rok do roku o 277 osób. To kolejny rok wyraźnej poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Największą grupę osób pozostających bez pracy stanowią długotrwale bezrobotni. Jest to ponad połowa ogólnej liczby bezrobotnych (50,5%). Co piąty bezrobotny miał prawo do zasiłku.

Systematycznie następuje zmniejszanie odsetka osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, lecz nadal jest większy od średniej wojewódzkiej. Pomiędzy poszczególnymi gminami MOF Ełk występują znaczne różnice w tym zakresie – w Ełku osoby bez pracy w stosunku do osób w wieku produkcyjnym stanowią 5,72%, natomiast w Gminie Ełk jest to wartość dwucyfrowa i wynosi 12,13% (najwyższa wartość spośród wszystkich gmin wchodzących w skład MOF-ów na Warmii i Mazurach).

Wykres 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2018 r. (źródło: GUS).

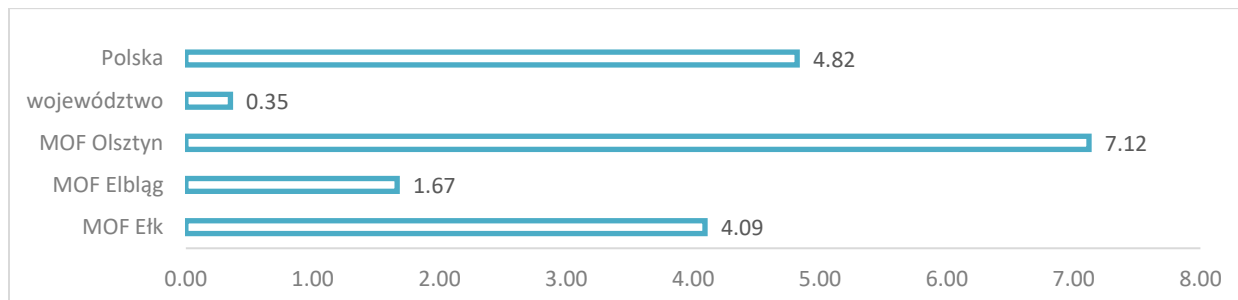

W MOF Ełk jest 13 **obiektów noclegowych**, w tym 10 całorocznych. Dysponują one 932 miejscami (wzrost o 24), co stanowi 2,28% wszystkich miejsc noclegowych na Warmii i Mazurach i 83,81% w powiecie ełckim. Ze względu na wprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny ograniczenia dot. danych o wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych nie można stwierdzić, ilu turystów odwiedziło w 2018 r. Miasto Ełk i Gminę. W całym powiecie ełckim w ubiegłym roku było 27 425 turystów (wzrost o nieco ponad 1 tys. osób). Stanowiło to 2,10% wszystkich turystów w województwie warmińsko-mazurskim.

GUS udostępnia jedynie pełne dane dot. turystów zagranicznych. Było ich w MOF Ełk 3 239 (nieznacznie mniej niż w 2017 r.). Turyści zagraniczni skorzystali z 6 368 noclegów. Zdecydowanie najliczniejszą grupą narodową odwiedzającą Ełk są Niemcy (20,89%), następnie Amerykanie, Litwini i Rosjanie.

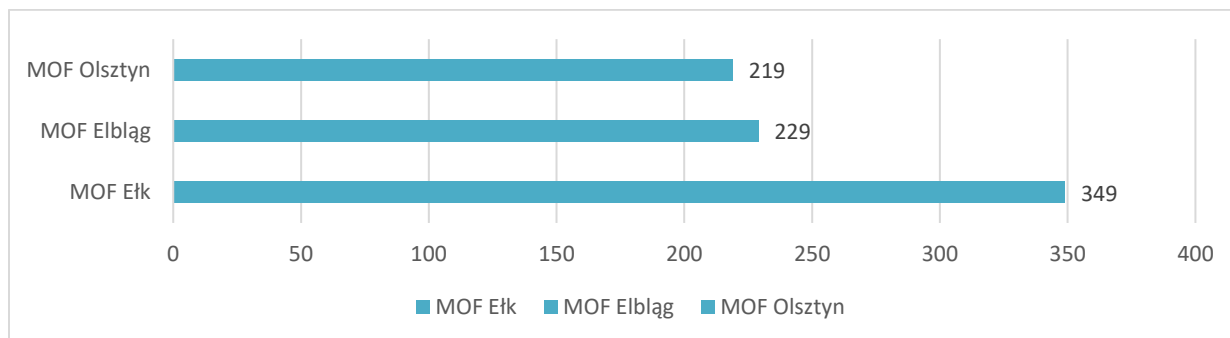
W dalszym ciągu dużą aktywność można było zaobserwować na rynku nieruchomości. W MOF Elk oddano do użytkowania 301 nowych mieszkań. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest to rezultat lepszy niż w MOF Elbląg i średnio w województwie.

Wykres 5 Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r. na 1000 mieszkańców (źródło: GUS).

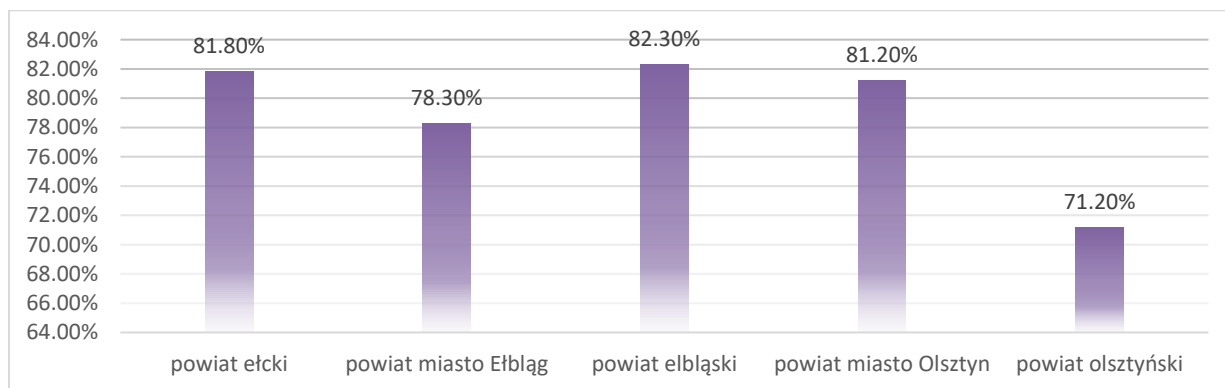
Pod względem średniej liczby osób biorących udział w imprezach organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice, obszar funkcjonalny Elku wypada najkorzystniej na tle pozostałych MOF-ów. W Elku i Gminie Elk odbyło się łącznie 268 imprez, które przyciągnęły prawie 94 tys. osób.

Wykres 6 Średnia liczba uczestników imprez organizowanych w instytucjach kultury w 2017 r. (źródło: GUS).

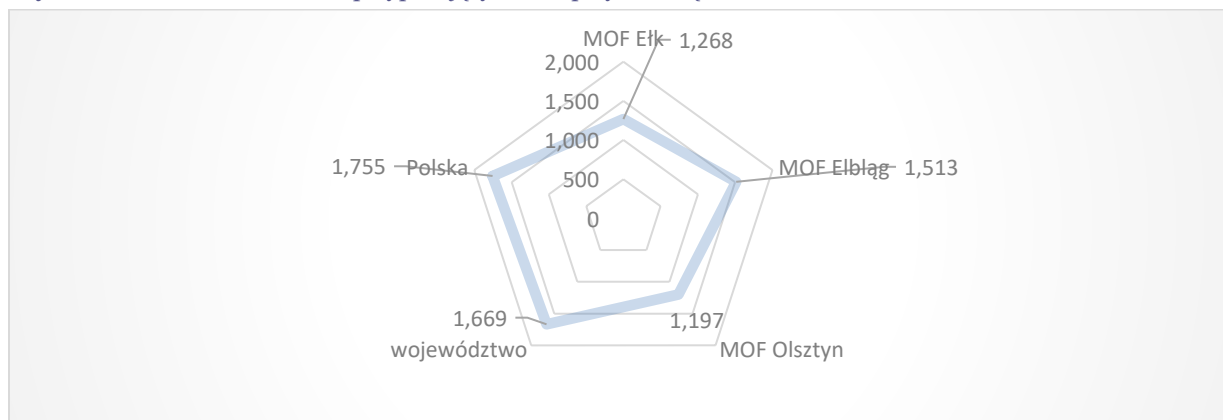
W elckich szkołach średnich o 4,3 punktu procentowego zwiększył się poziom zdawalności matur. W 2018 r. zdawalność matur w liceach wyniosła 93%, a w technikumach niecałe 67%.

Wykres 7 Zdawalność egzaminów maturalnych w 2018 r. (źródło: OKE w Łomży).

W odniesieniu do 2017 r. liczba przychodni w MOF Ełk zwiększyła się o 2 (do 55). Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię corocznie maleje i na koniec 2018 r. wynosiła 1 268 osób. Jest to wartość znacznie lepsza niż średnia krajowa i wojewódzka.

Wykres 8 Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w 2018 r. (źródło: GUS).

W 2018 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego **uchwalił plan zagospodarowania województwa**. W dokumencie zachowano Miejski Obszar Funkcjonalny Ełku w granicach miasta Ełk i Gminy Ełk. Wśród potencjałów obszaru wymieniono:

- Ełk – ośrodek subregionalny, ważny element równoważenia rozwoju regionu; podstawowy element regionalnej sieci osadniczej;
- potencjał do pełnienia funkcji węzła logistycznego o oddziaływaniu ponadregionalnym i transgranicznym w oparciu o krzyżujące się korytarze sieci TEN-T i proponowaną lokalizację tzw. platformy logistycznej;
- planowane inwestycje komunikacyjne: S16 (w części Via Carpatia), S61 (Via Baltica), E75 (Rail Baltica),
- korzystna struktura gospodarki,
- leśna i rolnicza przestrzeń produkcyjna predestynująca obszar do rozwoju produkcji i przetwórstwa leśnego i rolnego,
- koncentracja funkcji społecznych i usług publicznych,
- zasoby i walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz kulturowe predestynujące obszar do rozwoju turystyki, rekreacji oraz sprzyjające tworzeniu wysokiej jakości przestrzeni do zamieszkania;
- pozytywne trendy demograficzne.

Z kolei w katalogu problemów i zagrożeń znalazło się:

- peryferyjne położenie obszaru względem głównych ośrodków miejskich województwa;
- słaba dostępność komunikacyjna do pozostałej części województwa i kraju;
- dysproporcje w jakości życia mieszkańców Ełku i terenów wiejskich;
- na terenach wiejskich deficyt w zakresie oferty usługowej, obsługi komunikacyjnej (transport zbiorowy) i przedsiębiorczości;
- obszary zdegradowane wymagające rewitalizacji w Ełku;
- niewielki zasób gruntów inwestycyjnych w mieście;

- zjawisko suburbanizacji w strefie podmiejskiej (chaotyczna zabudowa, rozwój funkcji pozarolniczych, zagrożenia środowiska przyrodniczego);
- niedostateczny rozwój funkcji turystycznej (mało zróżnicowana oferta bazy noclegowej, sezonowość, niedoinwestowana infrastruktura turystyczna, konkurencja Wielkich Jezior Mazurskich),
- brak sieci przesyłowej gazu wysokiego ciśnienia.

Poniżej zaprezentowano kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego, określone w dokumencie dla MOF Ełk.

1) Wzmacnianie funkcji i znaczenia ośrodka subregionalnego Ełku w regionalnej sieci osadniczej:

- a) wzrost znaczenia i rozwój funkcji subregionalnych (gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych),
- b) wykorzystanie wewnętrznego potencjału Ełku do budowania przewagi konkurencyjnej oraz zdolności do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia,
- c) tworzenie i wzmacnianie powiązań funkcjonalnych z ośrodkami sieci osadniczej:
 - pomiędzy Ełkiem a miastami leżącymi w międzynarodowych korytarzach transportowych,
 - pomiędzy Ełkiem a Olsztynem – miastem wpisującym się w policentryczną sieć metropolii,
 - pomiędzy Ełkiem a innymi miastami wschodniej części województwa (Olecko, Gołdap) oraz miastami z województwa podlaskiego (Grajewo, Augustów).

2) Rozwój ośrodka gospodarczego Ełku w oparciu o wykorzystanie wewnętrznych potencjałów obszaru:

- a) rozwój przemysłu:
 - wspieranie rozwoju stref przemysłowych, specjalizacji produkcji (w tym w szczególności inteligentne specjalizacje), wysokich technologii (głównie w oparciu o Park Naukowo-Technologiczny) oraz inicjatyw klastrowych,
 - kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów,
- b) rozwój działalności gospodarczej:
 - wspieranie rozwoju szeroko pojętej działalności gospodarczej, w tym szczególnie instytucji otoczenia biznesu (dla obsługi wschodniej części województwa),
 - rozwój logistyki transportu z wykorzystaniem multimodalności układu transportowego miasta,
 - wykorzystanie położenia obszaru w planowanym systemie międzynarodowych korytarzy transportowych do zwiększenia aktywności gospodarczej,
- c) rozwój turystyki w oparciu o walory i zasoby środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajo-
brazu:
 - wzmacnianie Ełku – regionalnego ośrodka obsługi ruchu turystycznego,
 - rozwijanie turystyki wodnej (Pojezierze Ełckie, planowane połączenie Wielkich Jezior Mazurskich z Kanałem Augustowskim),
 - rozwijanie turystyki rowerowej,
 - rozwijanie turystyki kulturowej (kulturowe szlaki turystyczne, obiekty zabytkowe),
 - wspieranie rozwoju turystyki sieciowej, wpisującej się w regionalne markowe produkty turystyczne oraz specyficzne dla strefy pojeziernej,
 - wykorzystanie potencjału Ełckiej Kolei Wąskotorowej.

3) Rozwój ośrodka usługowego Ełku w zakresie zwiększania dostępu do usług publicznych mieszkańców obszaru:

- a) dążenie do poprawy dostępności usług medycznych, szczególnie specjalistycznych,
- b) umożliwienie rozbudowy bazy i podwyższenia standardu szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego,
- c) wspieranie rozwoju szkolnictwa zawodowego wpisującego się w aktualne potrzeby rynku pracy.

4) Zwiększanie poziomu integracji obszaru:

- a) wzmacnianie powiązań funkcjonalnych oraz poprawa spójności obszaru,
- b) kształtowanie wysokiej jakości warunków życia, m.in. poprzez:
 - stosowanie standardów urbanistycznych,
 - zapobieganie zjawisku suburbanizacji (wprowadzanie zabudowy na obszarach już zainwestowanych, rozwój zabudowy w oparciu o istniejące układy osadnicze),
 - dostęp i zapewnienie warunków do rekreacji i wypoczynku,
 - zapewnianie standardów w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - rewitalizację społeczno-gospodarczą obszarów zdegradowanych,
- c) ochrona środowiska przyrodniczego, w tym zachowanie i kształtowanie elementów zielonej infrastruktury:
 - w Ełku – zagospodarowanie terenów z uwzględnieniem funkcjonowania układu terenów zieleni przecinającego miasto, wokół jeziora Ełckiego oraz wzdłuż rzeki Ełk,
 - w strefie zewnętrznej – utrzymanie strefy ekologicznej po wschodniej stronie miasta (zwartych obszarów leśnych) oraz w zachodniej części obszaru, stanowiących bardzo ważne elementy w Regionalnej sieci korytarzy ekologicznych,
- d) poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej obszaru:
 - zwiększenie przepustowości dróg i polepszenie ich stanu technicznego,
 - rozwój zintegrowanych systemów transportu publicznego.

5) Zwiększanie dostępności komunikacyjnej obszaru poprzez podniesienie standardu głównych powiązań komunikacyjnych, w tym:

- budowa drogi S61 Via Baltica (Szczuczyn – Ełk – Raczki),
- budowa drogi S16 (Olsztyn – Ełk – Knyszyn),
- budowa międzynarodowej linii kolejowej E75 Rail Baltica,
- modernizacja linii kolejowej nr 38 na odcinku Ełk – Korsze wraz z elektryfikacją,
- modernizacja linii kolejowej nr 219 na odcinku Ełk – Szczytno,
- modernizacja linii kolejowej nr 41 Ełk – Gołdap,
- proponowana budowa lokalnego lotniska w gminie Kalinowo (sąsiadującej z MOF OS Ełku),
- rewitalizacja i rozbudowa drogi wodnej łączącej Kanał Augustowski z Wielkimi Jeziorami Mazurskimi, do celów turystycznych.

6) Rozwój infrastruktury technicznej:

- a) budowa gazociągu DN 700 Polska – Litwa w celu zwiększenia dostępności mieszkańców MOF do gazu przewodowego.

Cel strategiczny nr 1

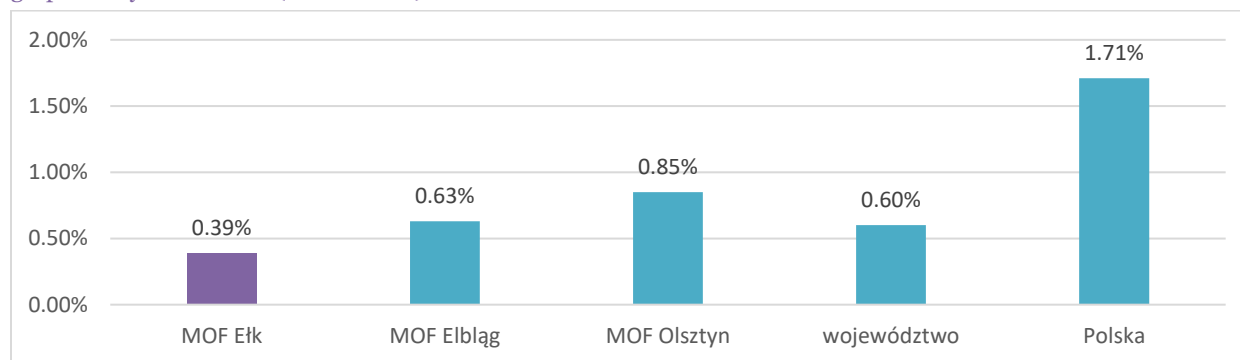
WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Odsetek podmiotów gospodarczych w sekcjach innowacyjnych (C, E, H, J, K, M PKD 2007) – (% , BDL GUS)	27,02	27,32	27,64	27,78
Odsetek spółek z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych – (% , BDL GUS)	0,55	0,56	0,53	0,39
Liczba funkcjonujących klastrów (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	0	0	0	0
Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha, SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	44,8632	39,5040 (19,3017 w PNT)	34,5040 (15,8667 w PNT)	33,2541 (15,8667 w PNT)
Liczba zagranicznych działań promujących gospodarkę MOF Elk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	3	0	1	1
Liczba krajowych działań promujących gospodarkę MOF Elk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk).	6	4	5	5

W MOF Elk jest nieco ponad 33 ha uzbrojonych **terenów inwestycyjnych** w zasobach Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej podstrefa Elk (w tym ok. 16 ha w Parku Naukowo-Technologicznym w Elku). Oznacza to, że w stosunku do 2017 r. do inwestorów trafiło 2,25 ha tego typu terenów, a od roku 2015 11,61 ha. SSSE i Park Naukowo-Technologiczny w Elku przeprowadziły łącznie 6 działań promujących gospodarkę MOF Elk.

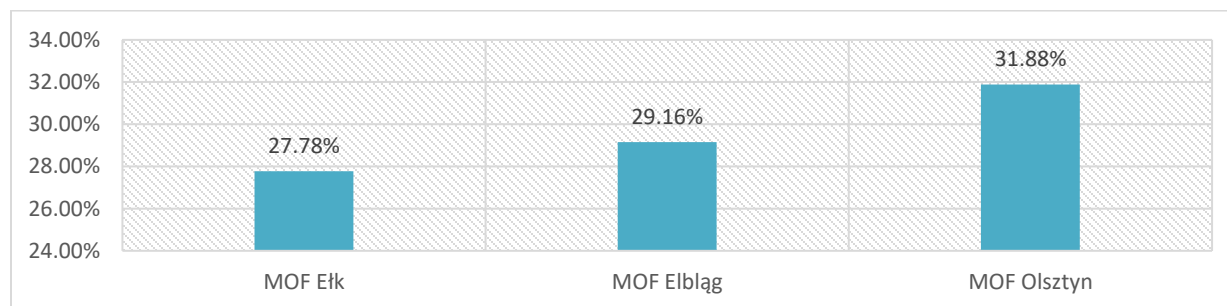
Spośród wszystkich podmiotów gospodarki narodowej w Elku i Gminie Elk działa **25 firm z udziałem kapitału zagranicznego** (spadek o 8 firm w stosunku do 2017 r.). Zdecydowanie więcej firm z kapitałem zagranicznym jest w pozostałych obszarach funkcjonalnych Warmii i Mazur (zarówno jeśli chodzi o wartości bezwzględne, jak i procentowy udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej). W MOF Elbląg jest prawie czterokrotnie więcej takich podmiotów, a w MOF Olsztyn dziesięciokrotnie.

Wykres 9 Odsetek spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2018 r. (źródło: GUS).

27,78% firm w MOF Ełk działa w **sekcjach gospodarki uznawanych za innowacyjne**. Obserwowany jest niewielki, choć stały wzrost tego wskaźnika. W porównaniu do kraju i województwa warmińsko-mazurskiego oraz miejskich obszarów funkcjonalnych Elbląga i Olsztyna, MOF Ełk szczególnie korzystnie wypada w przypadku sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, natomiast stosunkowo niekorzystnie w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. W ostatnim roku godny odnotowania jest wzrost udziału firm funkcjonujących w sekcji „Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna”. Szczegółowe informacje znajdują się w tabeli nr 2.

Wykres 10 Odsetek firm prowadzących działalność w sekcjach gospodarki uznawanych za innowacyjne (sekcje C, E, H, J, K, M PKD 2007; źródło: GUS).

W 2018 r. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie zbadało potencjał miast województwa warmińsko-mazurskiego. Hierarchia miast w sferze gospodarczej oparta została o wyniki badań ilościowych (statystycznych) oraz jakościowych. Uwzględniono poziom przedsiębiorczości, atrakcyjność inwestycyjną, infrastrukturę wsparcia działalności gospodarczej, dostępność komunikacyjną, sytuację na rynku pracy, gospodarkę mieszkaniową oraz rozmieszczenie i rolę najważniejszych firm i instytucji wpływających na rozwój gospodarczy (szczegółowe informacje na Rysunku nr 2).

Ełk został sklasyfikowany jako **ośrodek gospodarczy II rzędu** (obok Elbląga, Iławy i Ostródy). Miasta te cechują się wysokim poziomem przedsiębiorczości, dobrą dostępnością komunikacyjną, atrakcyjnością inwestycyjną, rozwojem działalności gospodarczej związanej z inteligentnymi specjalizacjami województwa, potencjałem turystycznym. W swoich granicach koncentrują firmy wzmacniające potencjał rozwojowy. Ośrodki gospodarcze II rzędu odznaczają się ponadto korzystną sytuacją na rynku mieszkaniowym i rozwojem budownictwa. Działalność gospodarcza ma zasięg regionalny i ponadregionalny. W Elblągu i Ełku obecna jest infrastruktura wsparcia działalności gospodarczej.

Tabela 2 Odsetek podmiotów gospodarczych w sekcjach innowacyjnych (źródło: GUS).

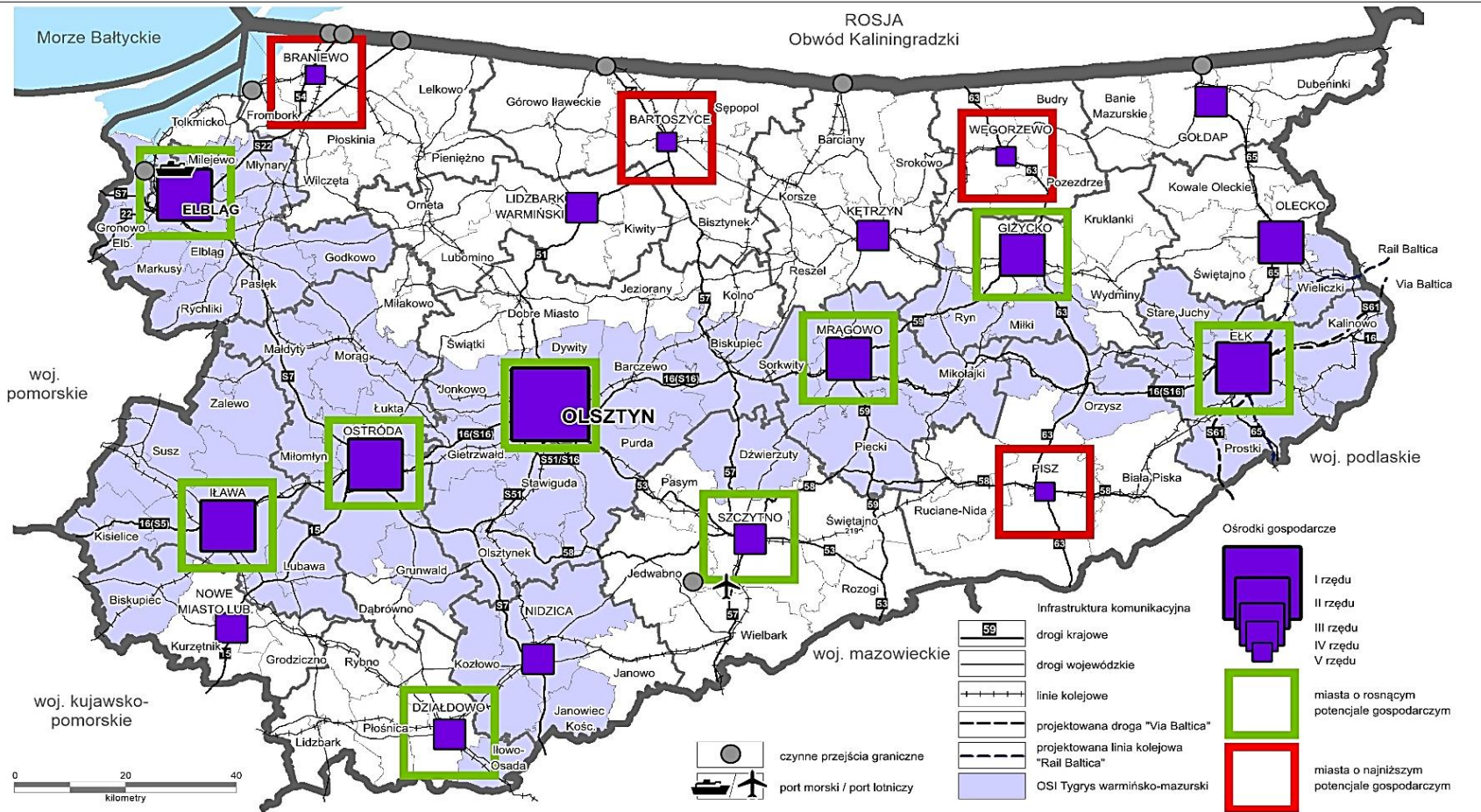
	Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe		Sekcja E Dostawa wody, go- spodarowanie ście- kami i odpadami oraz działalność związana z rekul- tywacją		Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa		Sekcja J Informatyka i komunikacja		Sekcja K Działalność fi- nansowa i ubez- pieczeniowa		Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	
	wobec 2017 r.	2018 r.	wobec 2017 r.	2018 r.	wobec 2017 r.	2018 r.	wobec 2017 r.	2018 r.	wobec 2017 r.	2018 r.	wobec 2017 r.	2018 r.
Polska	-0,28 p.p.	8,58%	-0,01 p.p.	0,33%	+0,07 p.p.	6,20%	+0,28 p.p.	3,86%	-0,04 p.p.	2,82%	+0,25 p.p.	10,41%
warmińsko- mazurskie	-0,27 p.p.	7,94%	-0,01 p.p.	0,34%	0,00 p.p.	5,79%	+0,08 p.p.	1,97%	-0,04 p.p.	2,66%	+0,16 p.p.	7,84%
MOF Elk	-0,13 p.p.	6,43%	-0,05 p.p.	0,35%	+0,01 p.p.	7,89%	-0,05 p.p.	2,01%	-0,15 p.p.	2,97%	+0,52 p.p.	8,13%
MOF Elbląg	-0,35 p.p.	9,35%	-0,01 p.p.	0,20%	+0,19 p.p.	6,51%	+0,22 p.p.	1,99%	-0,13 p.p.	2,91%	+0,18 p.p.	8,19%
MOF Olsztyn	-0,23 p.p.	6,33%	-0,03 p.p.	0,29%	-0,07 p.p.	5,87%	+0,36 p.p.	3,46%	+0,03 p.p.	3,41%	+0,24 p.p.	12,74%

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO - MAZURSKIE

POTENCJAŁ MIAST WOJEWÓDZTWA

Hierarchia miast powiatowych w sferze gospodarczej

Mapa 3

Źródło: opracowanie własne.

Opracowanie: Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2018 rok.

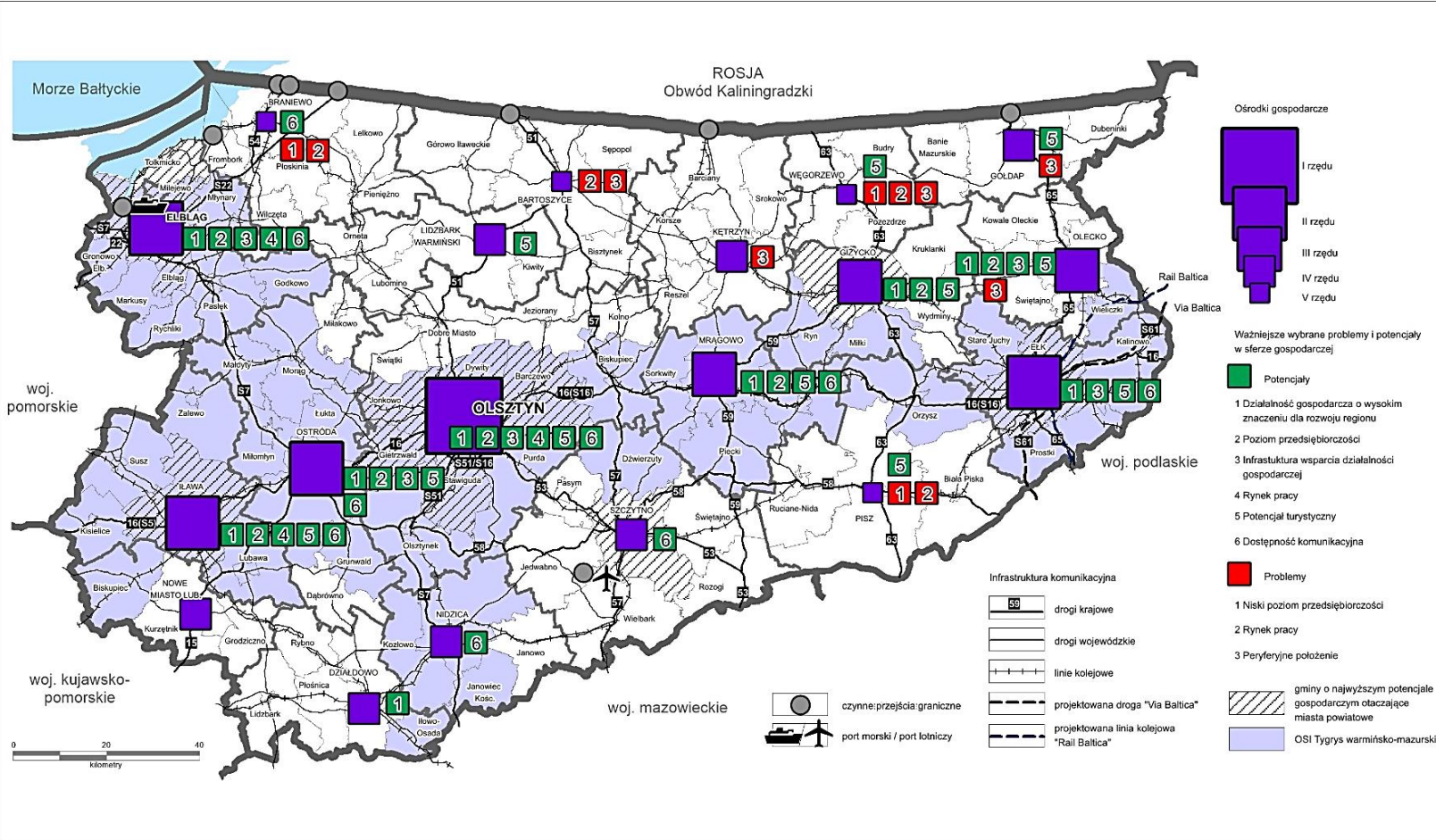
Rysunek 1

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO - MAZURSKIE

POTENCJAŁ MIAST WOJEWÓDZTWA

Potencjały i problemy miast powiatowych w sferze gospodarczej

Mapa 4

Źródło: opracowanie własne.

Opracowanie: Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2018 rok.

Rysunek 2

Cel strategiczny nr 2

POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Udział ludności podłączonej do kanalizacji (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,1 Gmina Ełk – 57
Udział ludności podłączonej do sieci wodociągowej (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96
Średni poziom recyklingu (% , Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna”) ¹	Miasto Ełk – 26,4 Gmina Ełk – 11,6	Miasto Ełk – 22,0 Gmina Ełk – 22,4	Miasto Ełk – 34 Gmina Ełk – 25,4	Miasto Ełk – 44 Gmina Ełk – 47,9
Średnie jednostkowe roczne zużycie energii w grupie budynków użyteczności publicznej (kWh/m ² /rok, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 142 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 139 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 138 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 138 Gmina Ełk – b.d.
Odsetek energooszczędnych punktów świetlnych w stosunku do wszystkich punktów świetlnych (% , Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	3,34	11,89	16,49	51,29
Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej (w danym roku, szt., PEC, Zakład Ciepłowniczy „ŚWIT”, PGNiG, Gmina Ełk)	42	68 ²	95	104

¹ Średni poziom recyklingu wg danych Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”

² Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo uwzględniła w swoich statystykach budynki oraz mieszkania w budynkach wielolokalowych.

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Liczba instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (szt., Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	22	23	23	24
Liczba noclegów przypadających na 1 turystę zagranicznego (szt., BDL GUS)	3,36	6,45	1,96	1,97
Liczba całorocznych miejsc noclegowych (szt., BDL GUS)	466	744	436	715
Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice (osoby, BDL GUS)	96 490	39 169	58 876	93 644

Potrzeby mieszkańców MOF Elk dotyczące możliwości korzystania z **sieci wodociągowej** są niemal w pełni zapewnione. Do **sieci kanalizacyjnej** podłączeni są prawie wszyscy mieszkańcy Elku. Na obszarach wiejskich nieco ponad połowa mieszkańców ma taką możliwość. Wynika to z rozproszonej lokalizacji budynków i warunków przyrodniczych, a tym samym technicznych i ekonomicznych problemów z budową kanalizacji i podłączeniem do sieci. W ostatnich latach wyraźnie dostrzegalny jest trend budowy indywidualnych oczyszczalni ścieków – w Gminie Elk w latach 2015-2017 powstało 379 takich oczyszczalni, a od 2008 r. ponad 900.

PWiK Sp. z o.o. w Elku realizuje projekt dofinansowany z UE pn. „Poprawa gospodarki wodnościekowej aglomeracji Elk II”. W 2018 r. dokonano odbioru i rozliczenia zadań inwestycyjnych realizowanych jako dwuletnie kontrakty (o wartości 9,1 mln zł), w tym:

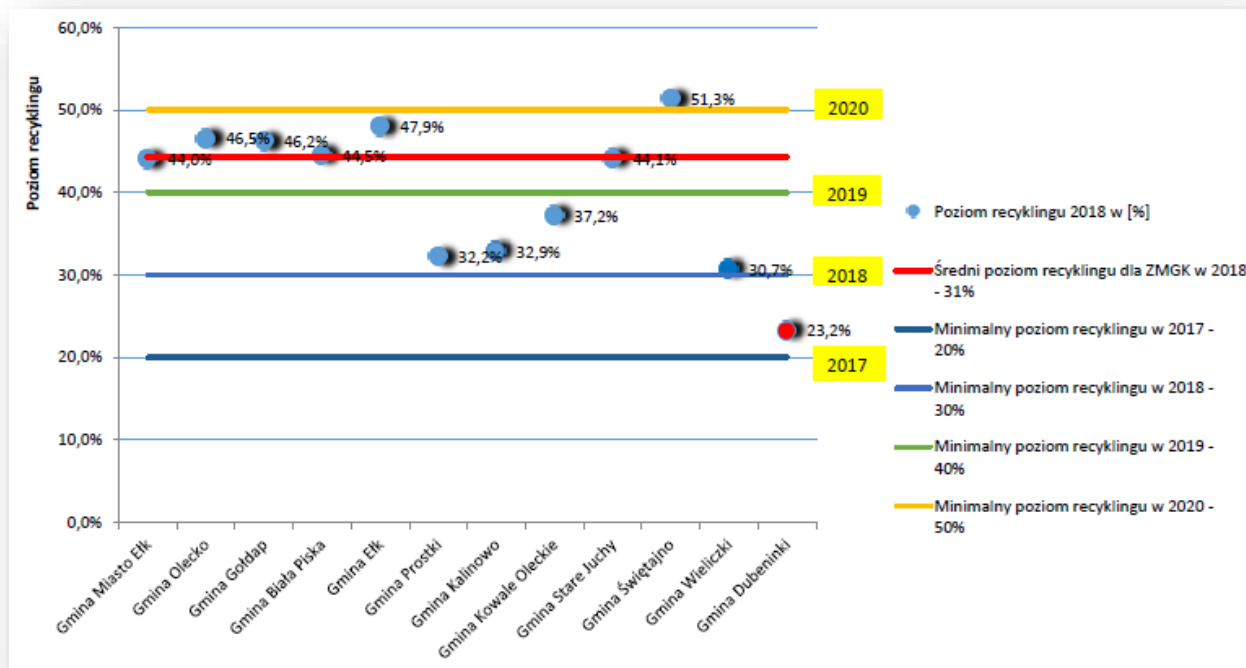
- łączna długość zmodernizowanej sieci wodociągowej - 2,1 km,
- łączna długość zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej – 7,3 km,
- Zmodernizowana główna przepompownia ścieków i zlewnia przy ul. Garbarskiej.

Spółka realizowała również inne inwestycje dot. budowy i przebudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, których wartość wyniosła 3,3 mln zł, m.in. uzbrojenie wod-kan odcinka ul. Ogrodowej, terenów przemysłowych przy ul. Suwalskiej i Lazurowej czy też rozbudowę monitoringu sieci wodociągowej. Inwestycje w sieci wodociągowe realizowała również Gmina Elk. W ubiegłym roku budowany był wodociąg Barany – Nowa Wieś Elcka.

Gospodarka odpadami w MOF Elk prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o. powołane przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Elku. System gospodarki odpadami obejmuje 12 gmin z powiatów elckiego, oleckiego, gołdapskiego oraz piskiego. Prowadzony jest w sposób nowoczesny i bezpieczny dla środowiska naturalnego. Z MOF Elk zebrano 23 104,4 ton odpadów komunalnych (niewielki spadek w stosunku do 2017 r.) Na 1 mieszkańca obszaru funkcjonalnego Elku przypada 316,5 kg odpadów rocznie.

W 2018 r. średni poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla całego Związku wyniósł 44%. Z frakcji materiałowej odzyskano niecałe 4 tys. ton surowców wtórnych. Każdorazowa sprzedaż surowców wtórnych realizowana jest w drodze oferty publicznej. Przychody uzyskane ze sprzedaży wysegregowanych surowców wtórnych to kwota 1,68 mln zł.

Wykres 11 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w 2018 r. w przypadku wyliczania poziomów przez każdą gminę oddzielnie (źródło: *Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie ZMGK za 2018 r.*).

W obszarze funkcjonalnym zamontowanych jest 6 202 **punktów świetlnych**, z czego 3 181 jest energooszczędnych. W ubiegłym roku nowe oświetlenie LED zostało zamontowane w Elku m.in. na ulicach Przemysłowej, Suwalskiej, Sikorskiego, Baczyńskiego, św. M.M Kolbego,, św. Franciszka, św. Dominika Savio, Matki Teresy z Kalkuty, Lenza, ścieżkach rowerowych przy ul. Parkowej i Placu Jana Pawła II, w Parku Kopernika czy też nowej plaży miejskiej na osiedlu Jeziorna. Z kolei na terenie Gminy Elk wszystkie lampy rtęciowe i sodowe zostały wymienione na LED-owe. Dodatkowo zamontowane zostały nowe oprawy LED na istniejących słupach, dobudowane nowe wysięgniki na słupach, zmodernizowane szafy oświetleniowe oraz wdrożony system redukcji mocy, obniżający poziom poboru energii. W wyniku realizacji inwestycji całość oświetlenia na terenie Gminy Elk jest energooszczędna.

Do **sieci ciepłowniczej** w zeszłym roku podłączono 104 nowych odbiorców, z czego 89 budynków zostało przyłączonych do sieci gazowej. Planowane jest systematyczne podłączenie do sieci gazowej osiedli Zatorze, Grunwaldzkie, Pod Lasem, Wczasowe oraz obszaru strefy ekonomicznej. Ekologiczne paliwo ma być alternatywą dla sieci ciepłowniczych PEC i Świt, przyczyniając się do poprawy stanu środowiska miejskiego.

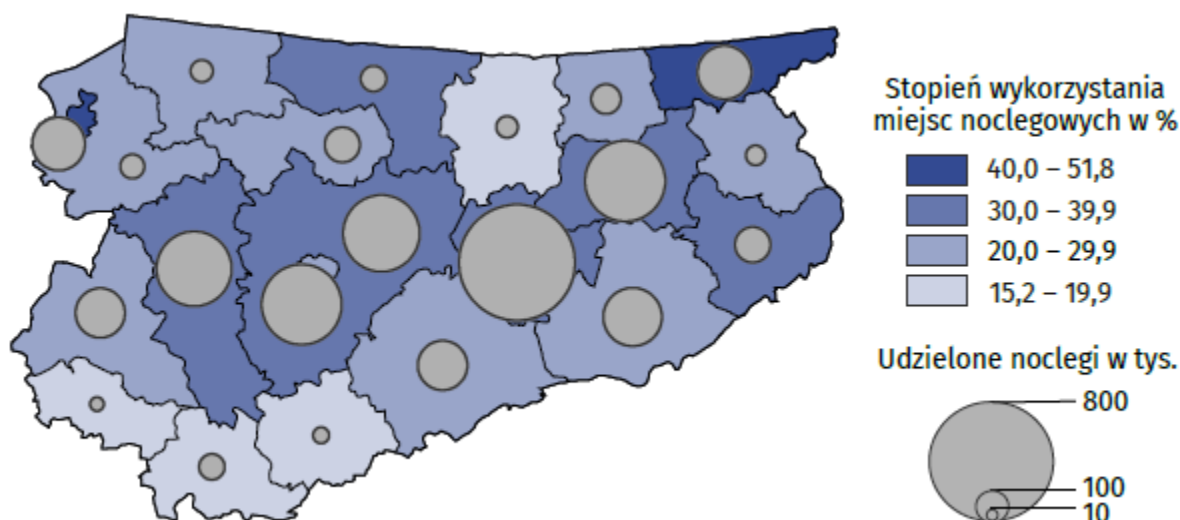
W Gminie Elk brak jest sieci c.o., a gospodarka ciepła oparta jest na kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym. W zakresie zaopatrzenia w ciepło brak jest ekonomicznych możliwości współpracy miasta Elk z gminą wiejską Elk. Warunki zabudowy gminy

wiejskiej oraz istniejący system ciepłowniczy miasta Elk skłaniają do budowy lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła na terenach wiejskich³.

W zeszłym roku Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ełku zakończyło pierwszy etap rozbudowy ciepłowni o nowy najnowocześniejszy w Polsce biomasowy, kondensacyjny i bezdymowy kocioł. Inwestycja polegała na budowie kolejnego, czwartego kotła obok istniejących kotłów węglowych. Kocioł opalany jest biomasą - zrębkami drewna leśnego. Nowy kocioł pracuje przez cały rok, nie tylko w okresie grzewczym, z krótkimi przerwami na przeglądy, konserwacje i czyszczenie. Pomimo stosunkowo małej mocy 5MW kocioł wytworzy około 25% całej ilości ciepła powstającego w ełckim PEC-u. W okresie poza sezonem grzewczym (od wiosny do jesieni) będzie jedynym źródłem ciepła i w tym okresie nie będą spalane paliwa kopalne typu węgiel.

Na terenie Ełku i Gminy Elk są **932 miejsca noclegowe**, w tym 715 miejsc całorocznych. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ełckim (31,4%) jest na poziomie średniej wojewódzkiej i plasuje nasz powiat na 6 miejscu w województwie, zaraz za najbardziej atrakcyjnymi turystycznie powiatami Warmii i Mazur.

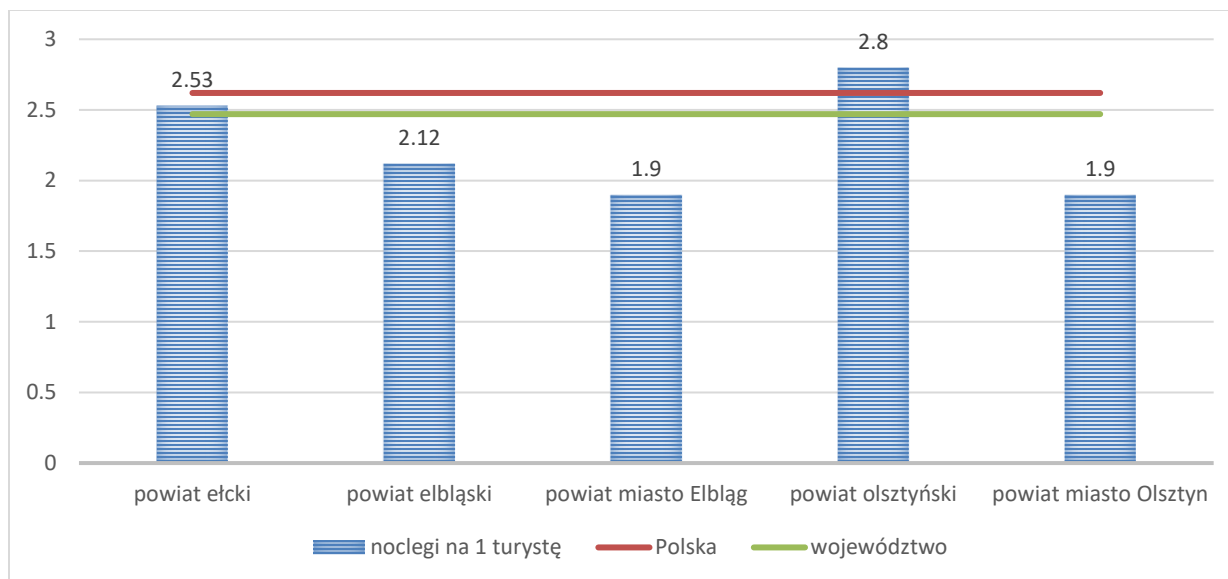
Rysunek 3 Udzielone noclegi i stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2018 r. wg powiatów (Źródło: *Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim w 2018 r., GUS*).

Wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ełckim wynika ze zwiększenia liczby udzielonych noclegów w o ponad 4 tys. rok do roku. W ubiegłym roku w powiecie ełckim udzielono łącznie 69,5 tys. noclegów dla ponad 27,4 tys. turystów, w tym ok. 7 tys. zagranicznych.

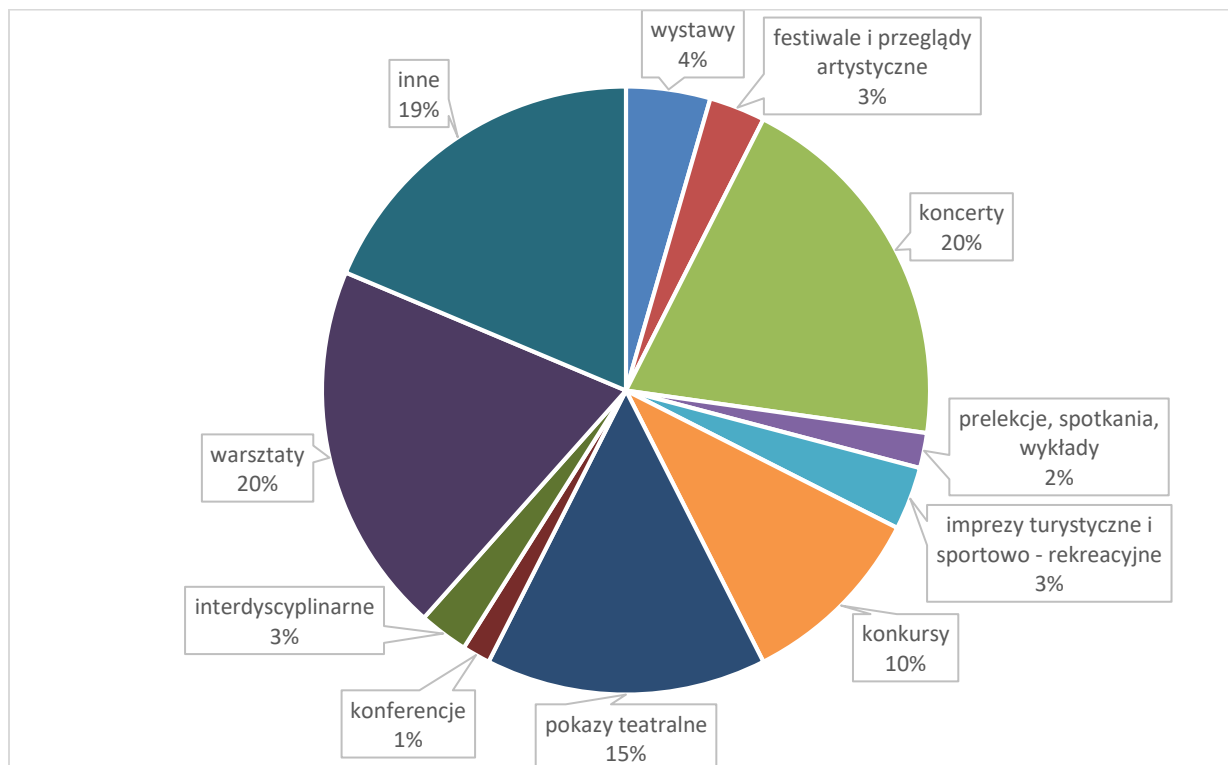
³ „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Miasta Elk w perspektywie czasowej 2016-2030”.

Wykres 12 Liczba noclegów przypadających na 1 turystę w 2018 r. (źródło: GUS).

Imprezy zorganizowane przez centra kultury z MOF Elk, w przeliczeniu na 1 wydarzenie, mają największą liczbę uczestników spośród pozostałych obszarów funkcjonalnych. Najwięcej osób przyciągają koncerty, festiwale i przeglądy artystyczne oraz pokazy teatralne.

Wykres 13 Uczestnicy wydarzeń organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w MOF Elk w 2018 r. (źródło: GUS).

Cel strategiczny nr 3

POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF ELK

WSKAŹNIK	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018
Długość zmodernizowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	2,027	0,66	5,38	9,46
Długość wybudowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	0,37	0,36	0,28	0,60
Długość ścieżek rowerowych (km, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	13,51	14,10	17,60	22,52
Liczba autobusów o napędzie ekologicznym (szt., MZK)	0	0	0	0
Liczba osób korzystających z transportu publicznego (osoby, MZK)	3 762 500	3 709 956	3 947 000	3 888 000
Liczba połączeń kolejowych Elk-Szymany (szt., PKP).	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby

W 2018 r. gminy wchodzące w skład MOF Elk **zbudowały i wyremontowały ponad 10 km dróg**. W Gminie Elk realizowanych było 7 inwestycji drogowych o łącznej długości 8,6 km:

- Przebudowa drogi gminnej Barany-Nowa Wieś Elcka
- Przebudowa drogi gminnej nr 177036N w miejscowości Buczki
- Przebudowa drogi Elk – Szeligi – Buczki
- Przebudowa drogi gminnej nr 1177007N w miejscowości Chełchy
- Przebudowa dróg gminnych nr 1177007N, 17706N oraz odcinka drogi na działce nr 11 w miejscowości Oracze.

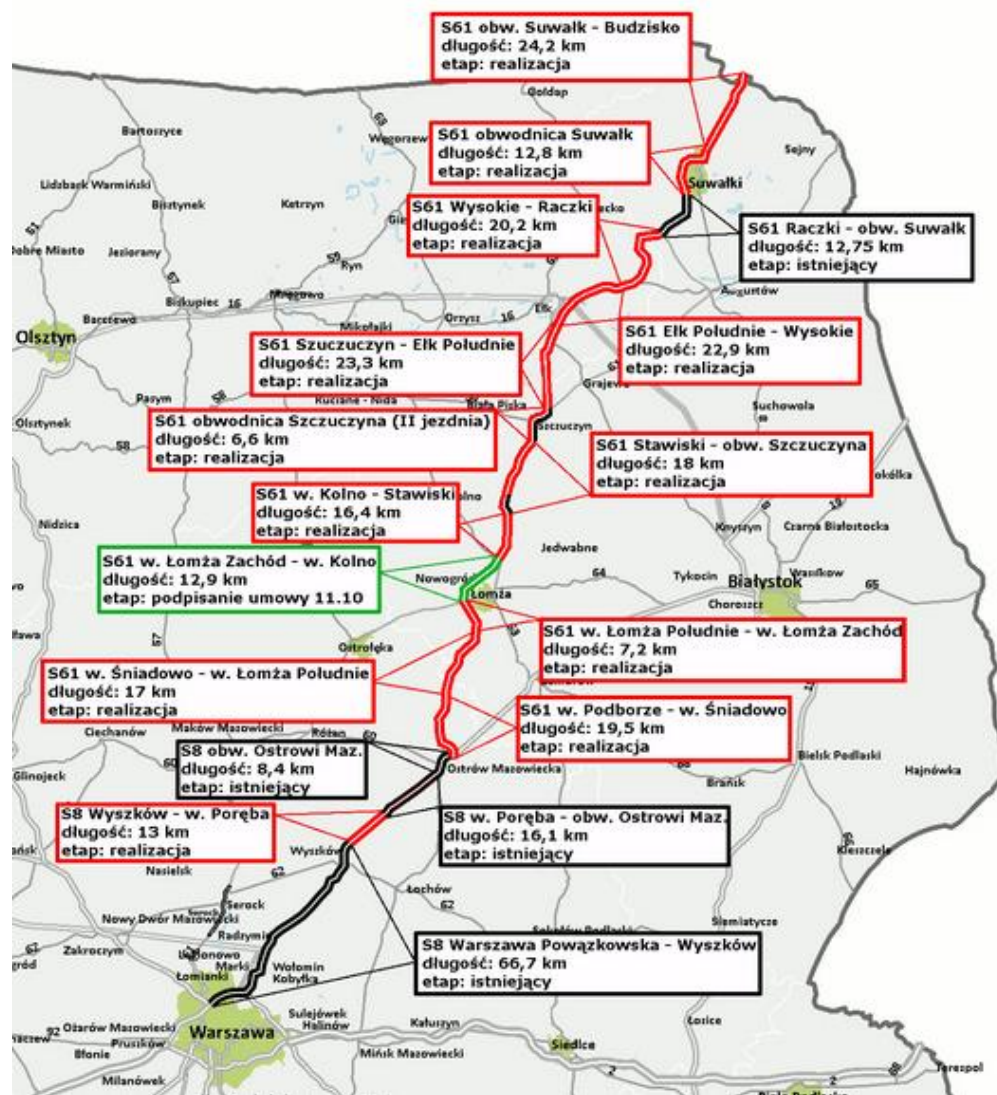
Z kolei w mieście Elk:

- wybudowano 602 m dróg (371 m na Osiedlu Jeziorna – ul. Św. Franciszka, Św. M. M. Kolbe, Matki Teresy z Kalkuty, Św. Dominika Savio; 105 m ulicy Baczyńskiego, 126 m ulicy Lenza);
- zmodernizowano 864 m dróg gminnych (ul. Bora Komorowskiego 680 m, ul. Poprzeczna 184 m).

Ponadto Powiat Elcki wyremontował 814 m odcinka drogi Sajzy – Piaski.

W październiku 2018 r. została podpisana umowa na ostatni odcinek trasy Via Baltica (S61). Umowa na projekt i budowę blisko 13-kilometrowej obwodnicy Łomży oznacza, że w realizacji jest ponad 200 km drogi ekspresowej S61. Na terenie województwa podlaskiego jest to dziewięć odcinków S61 o łącznej długości ok. 134,6 km i wartości kontraktów budowlanych ponad 3,21 mld zł. W województwie warmińsko - mazurskim w realizacji są trzy odcinki o łącznej długości ok. 66,4 km i wartości kontraktów budowlanych 1,87 mld zł⁴.

Rysunek 4 Trasa S61 (Via Baltica) w podziale na poszczególne odcinki (źródło: GDDKiA).

Ubiegły rok przyniósł znaczne zwiększenie długości ścieżek rowerowych w MOF Ełk – wzrost o ponad 4 km. W Ełku w ramach realizacji projekt pn. „Rozbudowa ścieżek rowerowych nad rzeką Ełk wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Ełku” przebudowano następujące odcinki ścieżek:

- na plaży miejskiej przy ul. Parkowej,

⁴ <https://www.gddkia.gov.pl/pl/a/30985/Umowa-na-ostatni-odcinek-trasy-Via-Baltica-podpisana>

- nad rzeką Ełk, w sąsiedztwie Placu Jana Pawła II,
- w kierunku ul. Żeromskiego i Placu Katedralnego,
- przy ul. Parkowej – V etap Parku Kopernika.

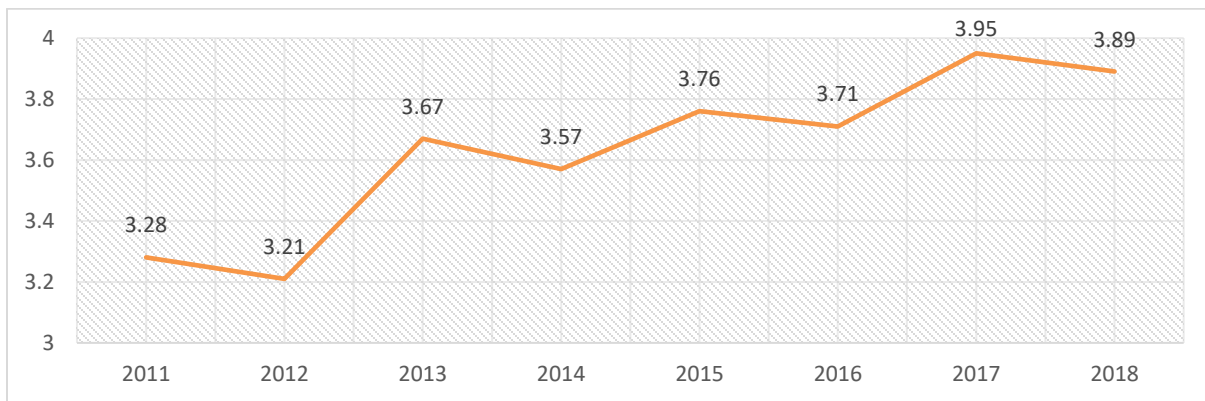
Została również usunięta stara i zamontowana nowa kładka na rzece Ełk, łącząca Plac Jana Pawła II z ul. Żeromskiego i Placem Katedralnym oraz pojawiła się infrastruktura towarzysząca. Z kolei w ramach realizacji III i IV etapu Parku Kopernika zbudowano ciąg pieszo-rowerowy łączący ul. Wojska Polskiego z promenadą oraz stalową kładkę pieszą przez rzekę Ełk wraz z montażem iluminacji. Ponadto w mieście do użytkowania oddano 200 m ścieżki w ul. Bora Komorowskiego.

Na terenie Gminy Ełk przybyło 2,32 km ścieżek na odcinkach Barany – Nowa Wieś Ełcka oraz Ełk – Szeligi – Buczki. Na kolejne lata zaplanowana jest budowa kolejnych odcinków ścieżek rowerowych, które usprawnią komunikację wewnątrz MOF Ełk.

Liczba pasażerów **komunikacji miejskiej** wyniosła 3,89 mln osób, co stanowi spadek o ok. 50 tys. osób rok do roku. W dniu 18 września 2018 r. podpisano umowę z firmą wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego tj. Volvo Bus Corporation na dostawę 6 sztuk na kwotę 11 431 620 zł brutto autobusów klasy maxi, niskopodłogowych z napędem hybrydowym (w ramach projektu dofinansowanego z RPO WiM 2014-2020). Dostawa autobusów ma nastąpić w następujących terminach:

- 1) 3 sztuki w terminie od 04.11.2019 r. do 29.11.2019 r.,
- 2) 3 sztuki w terminie od 01.09.2020 r. do 30.09.2020 r.

Rysunek 5 Liczba osób korzystających z transportu publicznego (mln, źródło: MZK Sp. z o.o. w Ełku).

W kolejnych latach będzie podejmowanych wiele działań służących rozwojowi transportu publicznego w MOF Ełk. Powstaną m.in. nowe ścieżki rowerowe (w tym kładka przez Jezioro Ełckie), infrastruktura transportowa, system poprawy bezpieczeństwa pieszych i uczestników ruchu drogowego, system informacji i zarządzania ruchem, priorytetyzacja transportu publicznego, dynamiczna informacja pasażerska oraz zostaną przeprowadzone działania promujące transport zbiorowy.

Budowę **Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury w Szymanach** zakończono pod koniec 2015 r. Z Ełku do portu lotniczego można dotrzeć koleją, przez Pisz, lub korzystając z przesiadki w Olsztynie. Od 2018 r. na linii kolejowej nr 219 z Ełku do Szczytna funkcjonuje autobusowa komunikacja zastępcza w związku z trwającą modernizacją linii. Prowadzona jest m.in. wymiana nawierzchni torowej, remont mostów i przepustów, przejazdów, modernizacja 4 stacji, 14 przystanków, budowa przystanku osobowego Pisz Wschód. Planowane efekty inwestycji to:

- podniesienie dopuszczalnej prędkości: 120 km/h dla pociągów pasażerskich.
- skrócenie czasu przejazdu pociągów pasażerskich o ok. 1h 22 min – z 2h 54 min do ok. 1h 32 min w relacji Szczytno – Ełk;
- skrócenie czasu przejazdu pociągów pasażerskich o ok. 1h 22 min – z 3h 33 min do ok. 2h 11 min w relacji Olsztyn – Szczytno – Ełk.

Modernizacja linii powinna zakończyć się w sierpniu 2019 r. Wartość prac to ok. 290 mln, a 85% tej kwoty stanowi dofinansowanie z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. W 2020 r. mają rozpocząć się natomiast roboty na linii kolejowej nr 38 Ełk-Korsze, wraz z jej elektryfikacją.

Cel strategiczny nr 4

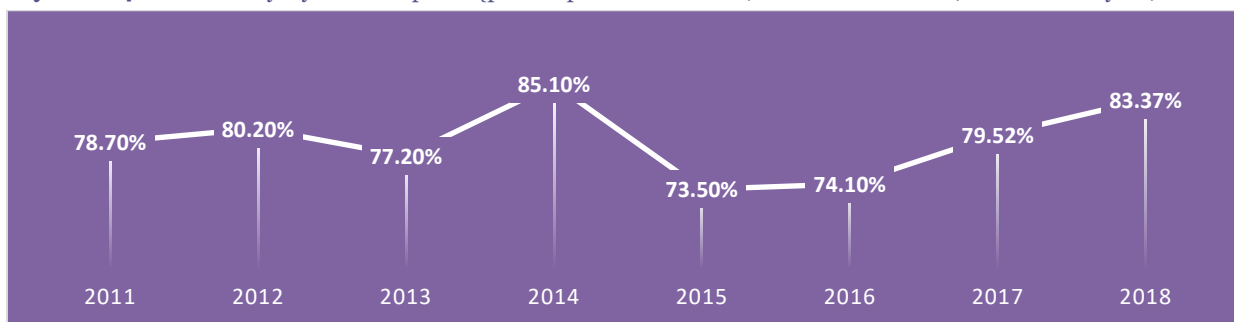
PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Odsetek czynów karalnych popełnionych przez osoby niepełnoletnie (osoby i %, KPP w Ełku)	1,87	1,77	1,42	1,25
Powierzchnia zagospodarowanych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych (place, parki, skwery, podwórka itp.) – Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk	5 027 m ² (0,5 ha)	10 974 m ² (1,1 ha)	17 793,9 m ² (1,8 ha)	96 465,5 m ² (9,65 ha)
Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatorzy lokalni, streetworkerzy itp.) (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk)	5	5	25	17
Liczba osób z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)	75	170	2 839	920
Liczba osób niepełnosprawnych z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)	31	8	83	276
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej (gospodarstwa, BDL GUS)	2 401	2 236	2 061	1 872 ⁵

W okresie sprawozdawczym w MOF Ełk popełniono 1438 **przestępstw**, z czego sprawcami 18 z nich były osoby nieletnie. Liczba przestępstw wzrosła rok do roku o 103. Wskaźnik wykrywalności przestępstw (liczony dla całego powiatu ełckiego) wyniósł 83,37% i wzrósł trzeci rok z rzędu.

⁵ Dane mają charakter szacunkowy (informacje z GOPS i MOPS). Dane wg metodologii GUS nie zostały jeszcze opublikowane.

Wykres 14 Wskaźnik wykrywalności przestępstw w powiecie ełckim (źródło: KPP w Ełku, KWP w Olsztynie).

W ubiegłym roku zagospodarowano/zmodernizowano 9,65 ha przestrzeni publicznych, przede wszystkim w Ełku. Niemal 1/5 tej powierzchni przypada na 7 podwórek zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji. Inwestycje były elementem projektu „Rewitalizacja ełckich podwórek - zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu-Centrum”, realizowanego dzięki wsparciu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk (działanie 8.3). Cały projekt obejmował 11 podwórek, na których po modernizacji prowadzona będzie praca pedagogów ulicy, również w ramach projektów ZIT bis Ełk służących włączeniu społecznemu. Największym przedsięwzięciem z zakresu zagospodarowania przestrzeni publicznych była budowa plaży na osiedlu Jeziorna w Ełku. Jej powierzchnia to ponad 5 ha. Użytkownicy mogą skorzystać z kąpieliska, plaży piaszczystej i trawiastej, budynku szatniowo-sanitarnego, 3 boisk do piłki siatkowej plażowej, 2 boisk do koszykówki (streetball), pomostów, slipu, altan parkowych, miejsc dla caravaningu, ciągów pieszych i rowerowych, parkingów rowerowych i samochodowych.

Jedną z przyczyn zmniejszenia przestępczości wśród ludzi młodych jest stale prowadzona i rozwijana praca metodą **streetworkingu**, aktywizująca dzieci i młodzież do konstruktywnego spędzania czasu wolnego. W ubiegłym roku, w Ełku, pracę na ełckich ulicach i podwórkach prowadziło 17 osób, z czego w ramach zadań zleconych organizacjom pozarządowym, m.in.:

- Human "Lex" Instytut – „Streetworking w Ełku elementem profilaktyki systemowej” - Dzięki realizacji zadania specjalnie dobrani specjaliści mogli poprzez działanie na ulicy nie tylko obserwować i dogłębnie poznać zachowanie młodzieży i dzieci, ale również modyfikować je i proponować alternatywy na utarte schematy działania i myślenia.
- Stowarzyszenie Alternatywa – „SZANSA” - Celem głównym projektu była kontynuacja działań profilaktycznych realizowanych metodą streetworkingu głównie w środowisku otwartym oraz działań mających na celu poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, poprzez organizację różnych form aktywności, kół zainteresowań itp.

Wsparciem w ramach projektów na rzecz **przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu** objęto 920 osób, w tym 276 osób niepełnosprawnych. **W ubiegłym roku w ramach instrumentu ZIT bis Ełk** dofinansowanie otrzymało 7 projektów z tego zakresu. Ponadto zakończone zostały inwestycje służące przygotowaniu odpowiedniej infrastruktury do realizacji projektów społecznych (Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej „Stajnia”, budynku MOPS i PCPR). W kolejnych latach należy zatem się spodziewać intensywnych działań, w Ełku i Gminie Ełk, prowadzących do aktywizacji i integracji mieszkańców MOF Ełk. W tym miejscu należy zaznaczyć, że skala tych projektów będzie mniejsza, niż to pierwotnie zakładano. Poprawiająca się sytuacja życiowa mieszkańców Ełku sprawia, że do objęcia wsparciem kwalifikuje się coraz mniej osób.

Cel strategiczny nr 5

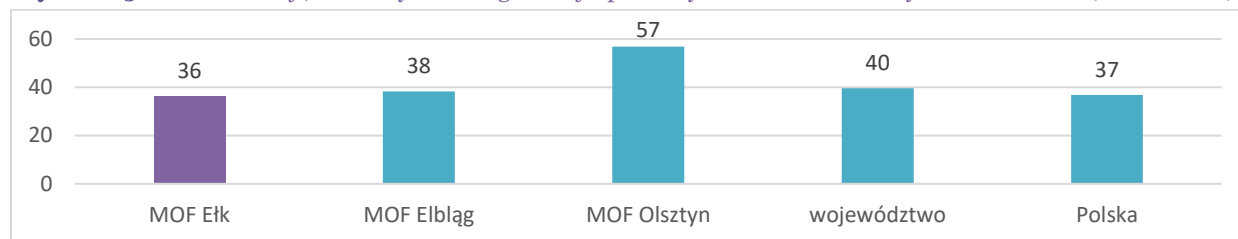
WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ				
WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców (BDL GUS)	35	36	38	36
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (podmioty gospodarcze, BDL GUS)	9,5	9,5	9,7	10,2
Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (% BDL GUS)	11,7	14,0	11,7	GUS nie opublikował jeszcze danych dla tego wskaźnika
Liczba kierunków kształcenia zawodowego (szt. Starostwo Powiatowe)	38	29	29	29
Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy (osoby, Powiatowy Urząd Pracy w Elku)	4 057	3 735	3 417	3 139
Liczba osób długotrwale bezrobotnych (osoby, Powiatowy Urząd Pracy)	2 516	2 313	1 826	1 569
Liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje (osoby, Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk, Starostwo Powiatowe)	1 068	1 009	1 092	1 108
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (% Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk)	69,74	69,48	83,81	83,80
Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej/wyniki egzaminu z matematyki na zakończenie szkoły podstawowej (% OKE w Łomży) ⁶	Miasto Elk – 48,5 Gmina Elk – 44,5	Miasto Elk – 48,0 Gmina Elk – 44,0	Miasto Elk – -46,0 Gmina Elk – -45,5	Miasto Elk – -50,5 Gmina Elk – -49,0

⁶ Egzamin maturalny w 2015 r. został przeprowadzony w dwóch formułach. Absolwenci techników przystąpili do egzaminu w formule obowiązującej w 2014 roku, natomiast absolwenci liceów ogólnokształcących przystąpili do egzaminu w nowej formule, obowiązującej od 2015 roku.

Średnie wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym (% OKE w Łomży)	„Nowa” formuła - 62,3 „Stara” formuła - 40,0	58,0	55,6	57,2
Liczba zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (szt., Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk, Starostwo Powiatowe)	2 194	2 368	1 485	1 583
Liczba udzielonych porad podstawowej opieki zdrowotnej (szt., BDL GUS)	300 681	300 485	299 738	321 207
Liczba projektów z zakresu profilaktyki zdrowia (szt., Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk, Pro-Medica; Szpital Wojskowy)	10	48	59	62
Liczba funkcjonujących rozwiązań z zakresu e-usług (szt., Urząd Miasta Elku, Urząd Gminy Elk).	58	60	42	65

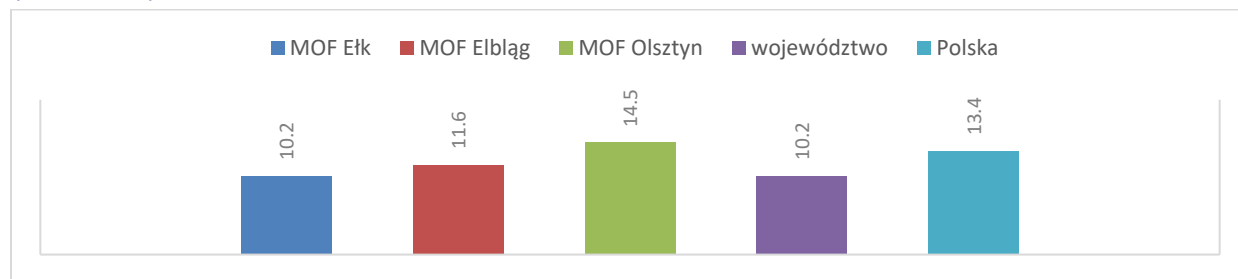
Liczba **fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych** na 10 tys. mieszkańców MOF Elk zmalała i wynosi 36 – jest to poziom średniej krajowej. W MOF Elk jest 266 takich podmiotów (spadek o 8). Pozostałe „MOF-y” mają wyższą wartość analizowanego wskaźnika.

Wykres 15 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w 2018 r. na 10 tys. mieszkańców (źródło: GUS).

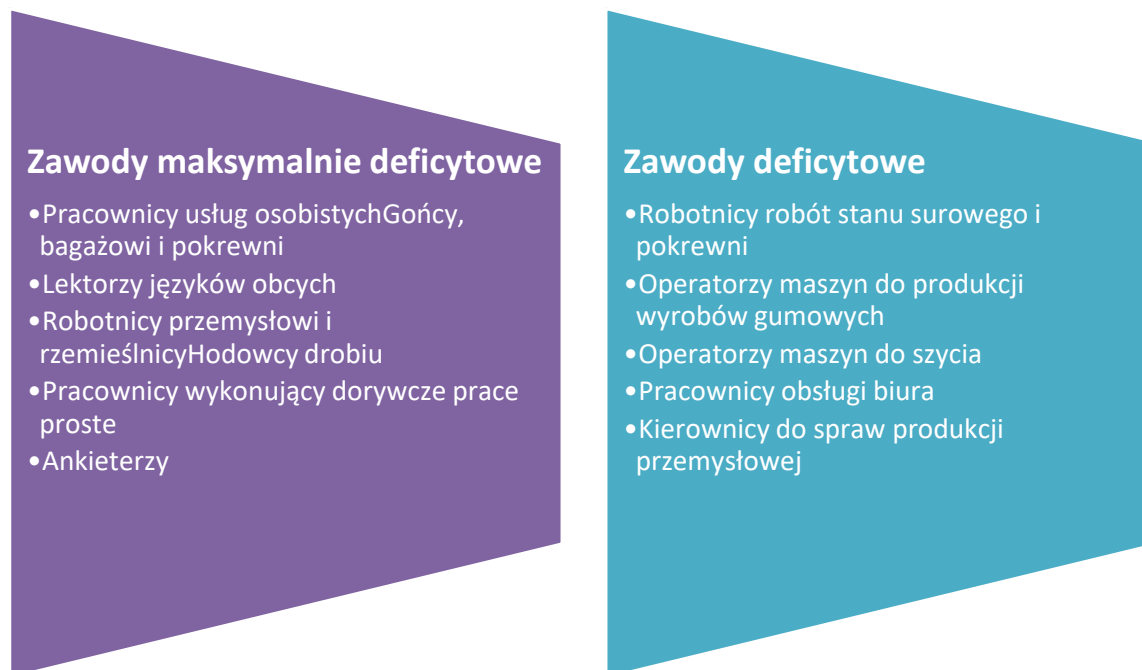
Przedsiębiorczość mieszkańców obszaru funkcjonalnego Elku, mierzona liczbą osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym, jest na poziomie średniej wojewódzkiej (10,2). W rozbiściu na poszczególne gminy wszystkich miejskich obszarów funkcjonalnych na Warmii i Mazurach, powyższy wskaźnik dla Elku i Gminy Elk jest jednym z najniższych.

Wykres 16 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w 2018 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym (źródło: GUS).

Osoby długotrwale bezrobotne⁷ stanowiły najliczniejszą grupę osób pozostających bez pracy w MOF Elk – 50,55%. Osoby te są określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jako „będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. Należy jednak zwrócić uwagę, że kolejny rok z rzędu ich liczba zmniejszyła się – tym razem o 257. Długotrwale bezrobotni to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w wieku 25-34 lat.

Tabela 3 Zawody deficytowe w powiecie elckim – informacja za 2018 r. (źródło: PUP w Elku).

Powiatowy Urząd Pracy w Elku w realizuje zadania związane z **podjęciem przez cudzoziemców pracy** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi od dnia 1 stycznia 2018 r. na podstawie procedury uproszczonej odbywa się w oparciu o nowe przepisy. Dotyczą one cudzoziemców, którzy wykonują krótkoterminową pracę. Chodzi m.in. o obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, którzy mogą skorzystać z uproszczonej procedury dostępu do rynku pracy. Zgodnie z nowelizacją obok zezwoleń na pracę, które mogą zostać wydane przez wojewodę na okres do trzech lat, wprowadzone zostało zezwolenie na pracę sezonową, które wydawane jest przez starostę na okres dziewięciu miesięcy w roku kalendarzowym.

Ponadto Urząd rejestruje oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom, które jest wydawane na okres do 180 dni. Do Urzędu składane są też oferty pracy w celu zyskania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy, które podlegają upublicznieniu na stronie internetowej Urzędu. Oferty pracy zawierają stawiane przez pracodawców wymagania, których zarejestrowani w PUP w Elku bezrobotni nie spełniają⁸.

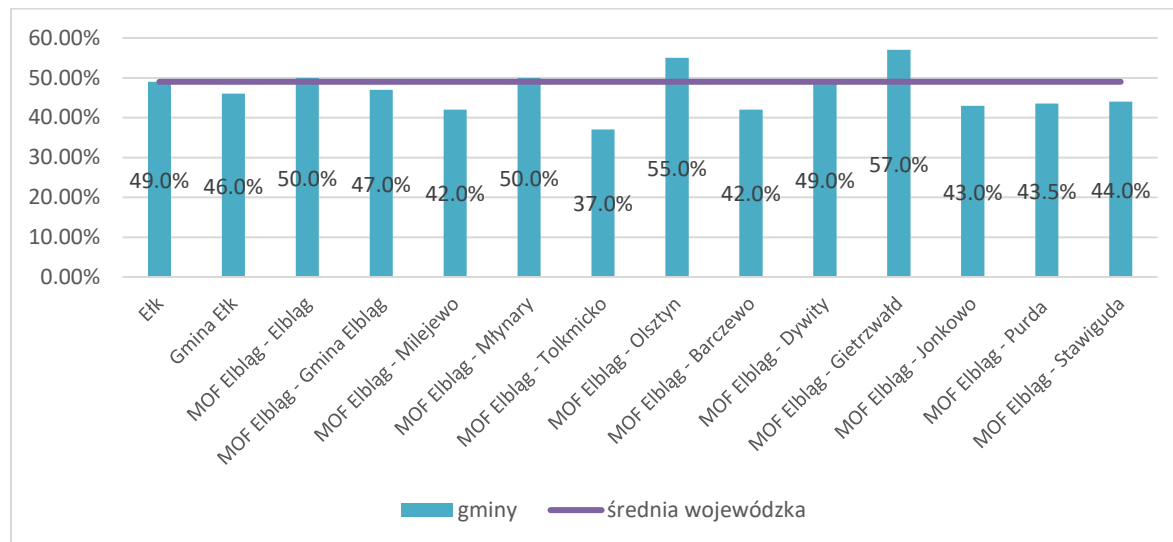
Wyniki osiągnięte przez gimnazjalistów z MOF Elk z egzaminu z części matematycznej były nieco poniżej średniej wojewódzkiej (49%). W MOF Elbląga 2 z 5 gmin osiągnęło co najmniej rezultat średniej

⁷ Bezrobotny długotrwale oznacza bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

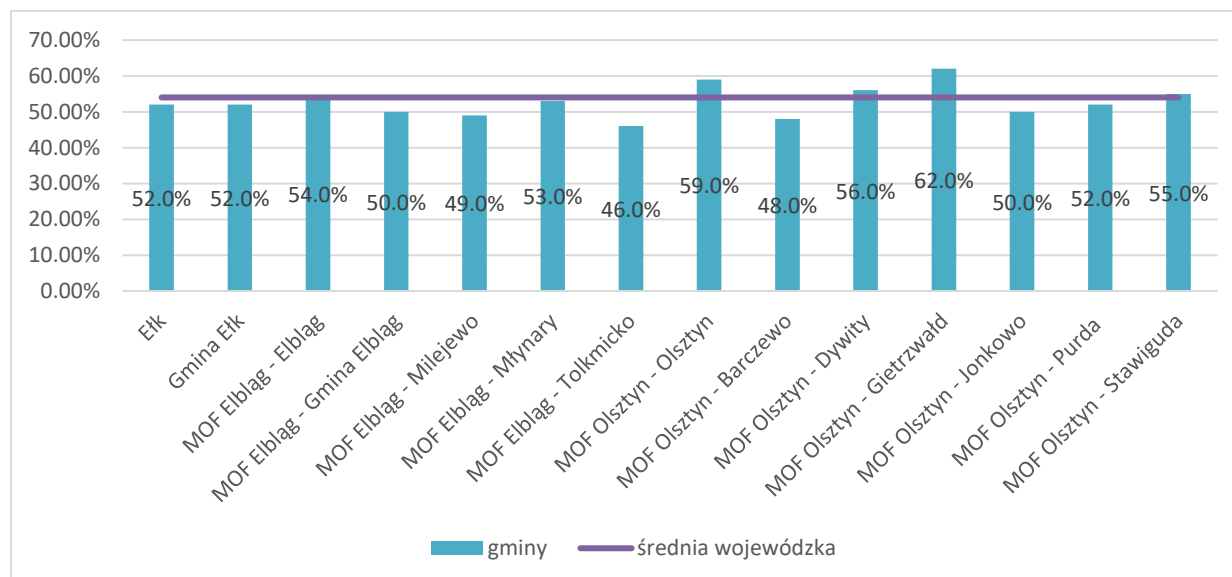
⁸ Informacja o sytuacji na lokalnym rynku pracy – grudzień 2018 r., Powiatowy Urząd Pracy w Elku.

wojewódzkiej, a w MOF Olsztyna 3 z 7. Podobnie sytuacja przedstawiała się w przypadku części dot. przedmiotów przyrodniczych,.

Wykres 17 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematycznej w 2018 r. (źródło: OKE w Łomży).

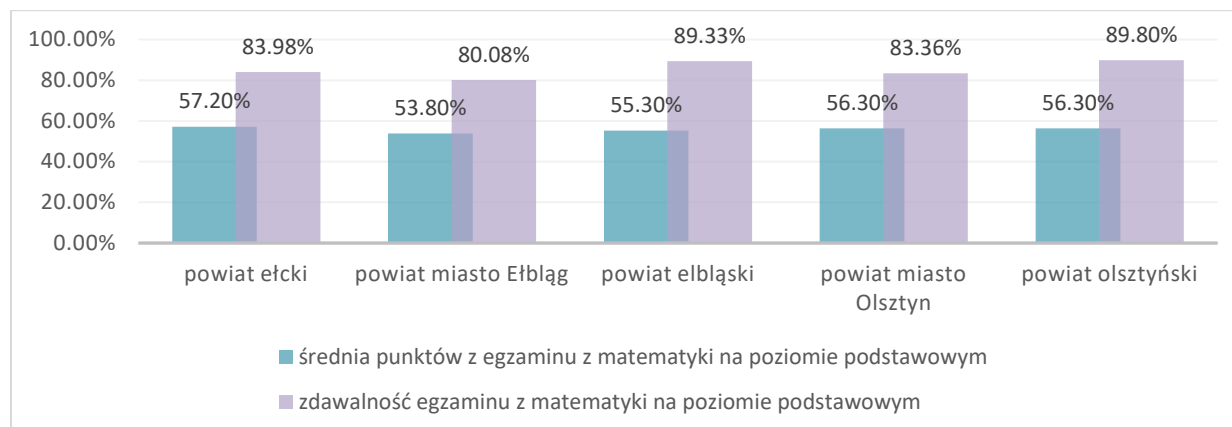

Wykres 18 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części przyrodniczej w 2018 r. (źródło: OKE w Łomży).

Do **egzaminu maturalnego** w MOF Elk przystąpiło łącznie 688 uczniów. Średni wynik z matematyki na poziomie podstawowym wyniósł 57,2% i był wyższy niż w 2017 r. Maturzyści z elckich liceów osiągnęli najlepszy wynik z egzaminu z matematyki na poziomie podstawowym, na tle miejskich obszarów funkcjonalnych Olsztyna i Elbląga. Elckie szkoły średnie miały również wysoką zdawalność – prawie 84%.

Wykres 19 Średni wynik i zdawalność z egzaminu maturalnego z matematyki poziom podstawowy w „nowej” formule w 2017 r. (źródło: OKE w Łomży).

Zauważalne jest silne zaangażowanie samorządów w **ochronę zdrowia**. W Ełku i Gminie Ełk zrealizowano 62 inicjatyw z zakresu profilaktyki zdrowia. W ubiegłym roku w obu gminach obszaru funkcjonalnego udzielono ponad 321 tysięcy porad podstawowej opieki medycznej.

W 2017 r. samorząd Ełku pozyskał unijne dofinansowanie na realizację projektu „Zastosowanie nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych w usługach publicznych świadczonych przez Urząd Miasta Ełku”. Zakłada się wprowadzenie 13 nowych e-usług. W ubiegłym roku wykonano działania na łączną kwotę 1,98 mln zł (zakup e-usług i sprzętu). Na 2019 r. zaplanowany jest zakup e-usługi GIS.

W grudniu 2018 r. została podpisana umowa o dofinansowanie projektu „Rozwój e-usług w mieście Ełk” na kolejnych 16 e-usług świadczonych przez Urząd Miasta, a także zakup sprzętu komputerowego i modernizację wybranych systemów (zasilania, storage, serwerowego).

Z kolei Gmina Ełk realizuje projekt „E-administracja w Gminie Ełk”, który przewiduje stworzenie 12 e-usług (w 2020 roku). Uruchomiony zostanie także System Elektronicznego Obiegu Dokumentów, co usprawni pracę urzędu. System zapewni pracownikom dostęp do umów, procedur wewnętrznych, korespondencji oraz dokumentów, a także kontrolował będzie obieg dokumentów, stan realizacji procesów, usprawniając w ten sposób obsługę klientów.

Również Powiat Ełcki poszerzył swoją ofertę z zakresu e-administracji. Zaplanowano przeprowadzenie działań takich jak wdrożenie Cyfrowego Urzędu (CU) w Starostwie Powiatowym w Ełku wraz z portalem płatności i konsultacji społecznych, wdrożenie systemu Elektroniczny Obieg Dokumentów, modernizację infrastruktury sieciowej budynku, zakup urządzeń bezpieczeństwa sieci wraz z konfiguracją, wyposażenia serwerowni, rozwiązań telekomunikacyjnych, wyposażenia komputerowego, systemu podtrzymania napięcia. Wdrożone rozwiązania pozwolą interesantom na załatwianie spraw przez 365 dni w roku, 24 godziny na dobę. Składając sprawę, interesant będzie korzystał z systemu walidacji pól, co zmniejszy ilość błędów i skróci czas załatwiania sprawy.

Wdrażanie instrumentu ZIT bis w 2018 r.

W 2018 r. Biuro Związku ZIT przeprowadziło 8 naborów wniosków o wydanie rekomendacji dot. zgodności ze „Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025” dla projektów zamierzających ubiegać się o dofinansowanie w ramach środków ZIT.

Stan realizacji na koniec 2018 r. wyglądał następująco:

Działania ZIT	Przewidziana alokacja dla MOF Ełk UE+budżet państwa (mln euro)	Liczba projektów z przyznany m dofinansowaniem	Stopień wykorzystania środków (na podstawie podpisanych umów)
4.4.3 Poprawa mobilności miejskiej	4,21	3	94,87%
6.1.3 Instytucje kultury	2,33	3	77,50%
7.2.3 Infrastruktura drogowa	3,96	1	72,60%
8.3 Rewitalizacja	3,29	4	75,97%
11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym	2,64	3	26,24%
11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym	2,58	7	42,01%